

Rekomendacijos aukštosioms mokykloms dėl informacijos apie papildomą paramą „Erasmus+“ programos mobilumo dalyviams sklaidos

Pasirašydamos Erasmus aukštojo mokslo chartiją ([Erasmus Charter for Higher Education, ECHE](#)) daugiau nei 5000 aukštųjų mokyklų visoje Europoje įsipareigojo laikytis „Erasmus+“ programoje numatytų nediskriminavimo principų ir užtikrinti lygias galimybes visiems norintiems dalyvauti minėtos programos veiklose. Atsižvelgdami į 2016 m. vykdytos apklausos [„Asmenų, turinčių specialiųjų poreikių, mobilumo organizavimas profesinėse bei aukštosiose mokyklose“](#) rezultatus bei siekdami paskatinti negalią ar kitų sveikatos problemų turinčių asmenų dalyvavimą „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose, **rekomenduojame:**

1. Skelbti informaciją apie galimybę gauti papildomą paramą studentams ir darbuotojams, turintiems negalią ar kitų sveikatos problemų, ir norintiems dalyvauti „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose:

- aukštosios mokyklos interneto svetainėje. Kaip pagrindą rekomenduojame naudoti šio dokumento pirmame (informacija lietuvių kalba) ir antrame (informacija anglų kalba) prieduose pateiktą informaciją. Kitų aukštojo mokslo institucijų interneto svetainėse skelbiamos informacijos anglų kalba pavyzdžiai: [Frederick University Students \(Cyprus\)](#), [İstanbul Aydın Üniversitesi \(Turkey\)](#);
- įvairių aukštosios mokyklos organizuojamų informacinių renginių ar individualių konsultacijų metu.

2. Atrankos anketoje, prašyme arba paraiškoje, kurią pildo asmuo, norintis dalyvauti „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose, įtraukti klausimą apie jo specialiuosius poreikius. Prie šio klausimo taip pat siūloma įdėti nuorodą į aukštosios mokyklos interneto svetainę, kurioje asmuo galėtų rasti daugiau informacijos apie papildomos paramos galimybę. Anketa, prašymas arba paraiška, kurią pildo asmuo, norintis dalyvauti „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose, yra vienas iš galimų instrumentų, padedantis išsiaiškinti apie konkretaus asmens specialiuosius poreikius bei tuo pat metu informuojantis apie galimą papildomą paramą (jei pastarųjų poreikių asmuo turėtų).

3. Dalintis asmenų, jau dalyvavusių „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose gerą patirtimi skelbiant straipsnius apie jų patirtis aukštųjų mokyklų interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose. Parengtais straipsniais kviečiame pasidalinti ir su Švietimo mainų paramos fondu (šia informacija pasidalinsime savo interneto svetainėje bei „Erasmus+ Lietuva“ Facebook paskyroje). Studentų, dalyvavusių „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose, patirtys:

- Vilniaus universiteto studentės [levos studijų Didžiojoje Britanijoje patirtis](#);
- Kauno technologijos universiteto studento [Luko studijų Graikijoje patirtis](#);
- Lietuvos sporto universiteto studentės [Agnės studijų Švedijoje patirtis](#).

4. Dalintis informacija apie savo aukštosios mokyklos prieinamumą Erasmus studentų tinklo (angl. *Erasmus Student Network*) projekto [MappED!](#) svetainėje. Šią interneto svetainę būsimi „Erasmus+“ programos dalyviai gali naudoti kaip duomenų bazę ieškant informacijos apie konkrečios aukštosios mokyklos Europoje prieinamumą asmenims, turintiems negalią.

MappED!
Erasmus Student Network

5. Platinti Švietimo mainų paramos fondo parengtus atvirlaiškius, kuriuose pateikiama nuoroda į „Erasmus+“ programos interneto svetainę, kurioje skelbiama informacija apie papildomą paramą asmenims, turintiems negalią ar kitų sveikatos problemų. Šie atvirlaiškiai buvo dalinami „Erasmus+“ instituciniams koordinatoriams. Jei šių atvirlaiškių nebeturite, informuokite apie tai Švietimo mainų paramos fondo Aukštojo mokslo programų skyrių – pasidalinsime.

6. Skatinti studentų ir darbuotojų, turinčių negalią ar kitų sveikatos problemų, dalyvavimą „Erasmus+“ programoje, vadovautis [aukštosioms mokykloms skirtomis Europos Komisijos rekomendacijomis](#).

Parama aukštųjų mokyklų studentams ir darbuotojams, turintiems specialiųjų poreikių, ir dalyvaujantiems „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose

Asmuo, turintis specialiųjų poreikių

Vadovaujantis „Erasmus+“ programos vadovu, asmuo, turintis specialiųjų poreikių, apibrėžiamas kaip potencialus programos dalyvis, kurio fizinė, protinė ar kita **su sveikata susijusi būklė** yra tokia, kad be papildomo finansavimo jo dalyvavimas mobilumo veiklose yra neįmanomas.

Kas gali teikti paraiškas papildomai paramai?

Paraiškas gali teikti asmenys, turintys specialiųjų poreikių, kurie yra:

1. Lietuvos aukštųjų mokyklų atstovai ir dalyvauja „Erasmus+“ programos 1 pagrindinio veiksmo mobilumo veiklose Programos šalyse¹, t. y.:
 - studentai, vyksiantys į dalines studijas ir (arba) praktiką;
 - dėstytojai, vyksiantys į dėstyimo vizitus užsienio aukštosiose mokyklose;
 - darbuotojai, vyksiantys į mokymosi vizitus užsienio aukštosiose mokyklose, įmonėse ar kitose organizacijose.
2. Programos šalių įmonių ir (arba) organizacijų atstovai, atvykstantys dėstyti į Lietuvos aukštąsias mokyklas.
3. Studentai iš šalių Partnerių² universitetų, atvykstantys į „Erasmus+“ finansuojamas dalines studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose.
4. Dėstytojai ir darbuotojai iš šalių Partnerių universitetų, atvykstantys į „Erasmus+“ finansuojamus dėstyimo ir (arba) mokymosi vizitus Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Kam parama gali būti skiriama?

Papildoma parama gali būti skiriama priemonėms ir (arba) paslaugoms, priklausomai nuo asmens ligos ir (arba) negalios pobūdžio, pavyzdžiui, pritaikyto kambario nuomai, vizitams pas gydytoją, įvairioms procedūroms, lydinčio asmens kelionės išlaidoms ir pan. **Šių išlaidų poreikis turi būti pagrįstas medicininiais dokumentais**, t. y. priemonių ir (arba) paslaugų, kurioms prašoma papildoma parama, poreikis turi būti patvirtintas asmens gydytojo išduotame dokumente.

Svarbu pažymėti, kad:

- kiekviena aukštoji mokykla, pasirašydama Erasmus aukštojo mokslo chartiją, įsipareigoja užtikrinti vienodas galimybes visiems norintiems dalyvauti „Erasmus+“ programos veiklose. Atsižvelgiant į tai, studentai bei dėstytojai, turintys negalią ar kitų sveikatos problemų ir dalyvaujantys „Erasmus+“ programos mobilumo veiklose gali naudotis priimančios aukštosios mokyklos teikiamomis paslaugomis tokiomis pat sąlygomis, kokios numatytos pastarosios studentams bei dėstytojams;
- papildoma parama neskiriama išlaidoms, kurias negalią ar kitų sveikatos problemų turintis asmuo patiria kasdien būdamas Lietuvoje, nebent tos išlaidos dėl kainų skirtumo užsienyje ženkliai padidėja;
- papildoma parama neskiriama tam, kad būtų padengtos visos papildomos su mobilumo veiklomis užsienyje susijusios išlaidos. Papildoma parama gali būti skiriama tik išlaidoms, susijusioms su asmens su liga ir (arba) negalia.

Kaip teikti paraišką papildomai paramai?

Dėl galimybės gauti papildomą paramą „Erasmus+“ mobilumo laikotarpiu reikėtų kreiptis į aukštosios mokyklos Tarptautinių ryšių skyrių (**nurodykite konkretų asmenį bei jo kontaktinę informaciją**) arba fakulteto, kuriame asmuo studijuoja, „Erasmus+“ programos koordinatorių.

¹ **Programos šalys:** Europos Sąjungos valstybės narės, Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija, Turkija.

² **Šalys partnerės:** visos likusios (ne Programos) šalys.

Paraiškos papildomai paramai gauti teikiamos Nacionalinei agentūrai (Lietuvoje tai Švietimo mainų paramos fondas) **ne vėliau nei likus 1 mėnesiui** iki asmens išvykimo į studijas, praktiką arba dėstymo, mokymosi vizitą. Paraiška privalo būti suderinta su aukštosios mokyklos „Erasmus+“ instituciniu koordinatoriumi.

Paraiškos forma

Paraiškos forma skelbiama Švietimo mainų paramos fondo interneto svetainėje adresu www.erasmus-plus.lt → Paraiškų teikimas → Papildoma parama asmenims, turintiems specialiųjų poreikių.

Kilus klausimų dėl paraiškos pildymo prašome kreiptis į Švietimo mainų paramos fondo Aukštojo mokslo programų skyriaus projektų koordinatorę Irmą Vyšniauskienę tel. (8 5) 250 3709 arba el. paštu irma.vysniauskiene@smpf.lt.

Asmens duomenų apsauga

Visi paraiškoje papildomai paramai gauti nurodyti asmens duomenys yra konfidencialūs. Paraiškų teikėjų pateikta asmeninė informacija bus reikalinga vertinant paraiškas pagal kvietimo teikti paraiškas reikalavimus, o paraiškos finansavimo atveju, administruojant ir valdant finansinius aspektus.

Kaip atsiskaityti už gautą papildomą paramą?

Vadovaujantis „Erasmus+“ programos vadovu, papildomai skirta parama turi būti pagrįsta realiai patirtomis išlaidomis (būtinai išlaidas pateisinantys dokumentai). Dėl šios priežasties kartu su paraiška reikalinga pateikti priemonių ir (arba) paslaugų, kurioms prašomas papildomas finansavimas, kainas toje šalyje, į kurią vykstama. Tuo atveju, jei papildoma parama bus skirta, grįžęs iš programos „Erasmus+“ mobilumo veiklos asmuo turės pateikti Lietuvos aukštajai mokyklai ataskaitą ir visus išlaidas pateisinančius dokumentus.

Naudinga informacija

1. Asmenų, dalyvavusių „Erasmus+“ mobilumo veiklose, patirtys:
 - Vilniaus universiteto studentės [Levos studijų Didžiojoje Britanijoje patirtis](#);
 - Kauno technologijos universiteto studento [Luko studijų Graikijoje patirtis](#);
 - Lietuvos sporto universiteto studentės [Agnės studijų Švedijoje patirtis](#);
 - projekto [ExchangeAbility](#) dalyvių istorijos.
2. Erasmus studentų tinklo (angl. *Erasmus Student Network*) projekto [MappED!](#) svetainė, kurioje pateikiama informacija apie aukštųjų mokyklų prieinamumą bei jų teikiamas paslaugas negalią turintiems studentams.
3. Studentų studentams parengtas [jrankis](#), padėsiantis studijų užsienyje metu.

Additional support for the mobility of higher education students and staff with special needs under Erasmus+ programme

Erasmus+ Programme special needs support

Erasmus+ pays particular attention to guidance, reception, physical accessibility, pedagogical and technical support services, and, especially, financing the extra costs for students and staff whose physical, mental or health-related conditions are such that their participation in Erasmus+ would not be possible without extra financial support (from here on referred to as “students and staff with physical, mental or health-related conditions”). This is to ensure that you can take full advantage of an Erasmus+ mobility experience.

Each higher education institution (HEI), by signing the [Erasmus Charter for Higher Education \(ECHE\)](#), commits to ensuring equal access and opportunities to participants from all backgrounds. Therefore, students and staff with physical, mental or health-related conditions can benefit from the support services that the receiving institution offers to its local students and staff.

Additional grant

For your access needs during your mobility, you can apply for an Erasmus+ grant for students and staff with physical, mental or health-related conditions in addition to the regular Erasmus+ study or traineeship or staff mobility grant. In preparation of your Erasmus+ mobility, you should indicate your needs and foreseen extra costs linked to your physical, mental or health-related conditions, in order to apply for the Erasmus+ special needs support grant.

What are your access needs?

Areas that could be eligible for support linked to your Erasmus+ mobility, according to individual needs, include but are not limited to: adapted accommodation, travel assistance, medical attendance, supportive equipment, adaptation of learning material, an accompanying person, etc.

How to apply?

Ask at the International Relations Office or Erasmus+ Coordinator at your Faculty or equivalents to help you with the Erasmus+ special needs support application form.

Information for outgoing students and staff is available at the International Relations Office and at the Disability Office(r) or equivalents at your institution.

Application form for an additional support should be submitted to the Lithuanian National Agency – Education Exchanges Support Foundation no later than one month before leaving for studies, traineeship or teaching/learning assignment.

Have a look at [MappED!](#), an online tool developed by the Erasmus Student Network (ESN) mapping the accessibility of higher education institutions and their services, to make informed choices about your mobility destination.

The [Student toolkit](#) has been designed by students for students, and contains tips and advice to support your learning journey.

Data protection

Personal data are **confidential** and will only be treated with regards to your application and participation in the Erasmus+ programme according to the national law.

Contacts:

- **Nurodykite konkretų asmenį, į kurį turėtų kreiptis į Jūsų aukštąją mokyklą atvykstantis negalią turintis asmuo, bei jo kontaktinę informaciją;**

- Lithuanian National Agency (Education Exchanges Support Foundation): project coordinator Mrs. Irma Vysniauskiene, phone: +370 5 250 3709, email irma.vysniauskiene@smpf.lt.

Further information:

1. Erasmus+ testimonials:
 - [ExchangeAbility project](#);
 - [ExchangeAbility videos](#);
 - [Erasmus+ Ambassadors](#);
 - *Success stories of your own institution.*